

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/80/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716010217
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6716010217.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jána Bobora a JUDr. Jozefa Ryanta v trestnej veci obžalovaného A. R. za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. o odvolaní okresného prokurátora vo Zvolene proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 53/2016 zo dňa 8. 3. 2017 na verejnom zasadnutí 13. septembra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 53/2016 zo dňa 8. 3. 2017 bol obž. A. R. podľa 285 písm. b) Tr. por. č. 141/1961 Zb. oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora vo Zvolene sp. zn. 3Pv 153/15/6611-31 zo dňa 12. 4. 2016 za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal obžalovaný dopustiť tým, že v úmysle získať finančný prospech, pod zámienkou prísľubu výstavby záhradnej chatky v X., okres B. v celkovej hodnote 1 331,00 €, ktorú deklaroval podpísaním záväznej objednávky na dielo zo dňa 4. 7. 2014, vylákal od E. H. a O. H., trvale bytom L. XXXX/XX, B., okres B. finančnú hotovosť vo výške 900,00 €, pričom dohodnuté dielo v stanovenom termíne do 25. 7. 2014, ani dodatočne nedokončil a finančné prostriedky nevrátil, čím poškodeným E. H., nar. XX. X. XXXX a O. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom L. XXXX/XX, B., okres B. spôsobil škodu vo výške 383,11 €, pretože skutok nie je trestným činom.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní, najmä na základe výpovede obžalovaného, svedkov a taktiež i listinných dôkazov mal prvostupňový súd za preukázané, že skutkový dej uvedený v obžalobe sa síce stal, avšak konanie obžalovaného nenapĺňa všetky obligatórne znaky žalovanej skutkovej podstaty trestného činu v tom, že absentuje subjektívna stránka spočívajúca v zavinení, keď pri žalovanom trestnom čine sa vyžaduje úmyselné konanie zo strany obžalovaného na spáchaní trestného činu a tiež chýba znak objektívnej stránky spočívajúci v konaní obžalovaného spolu s príčinnou súvislosťou a následkom. Absenciu uvedených znakov svedčiacich o úmyselnom konaní obžalovaného vo vzťahu k poškodeným, ako aj absenciu príčinnej súvislosti a následku súd videl v tom, že obžalovaný v čase uzatvorenia záväznej objednávky na dielo - výstavba záhradnej chatky X. nemal úmysel uvedenú chatku nepostaviť a poskytnuté peňažné prostriedky si ponechať, resp. nemal v tom čase vedomosť o tom, že záhradnú chatku nebude môcť vystaviť v dohodnutom čase a uviesť tým poškodených do omylu, aby sa tak obohatil na ich škodu. V tejto súvislosti prvostupňový súd zdôrazňuje, že obžalovaný po prevzatí zálohy zakúpil potrebný materiál a práce potrebné na výstavbu chatky aj začal. S poukazom preto mal súd za to, že skutok ako taký stal, ale nie je trestným činom, že v danom prípade možno hovoriť len o občianskoprávnom vzťahu. V tejto súvislosti ďalej prvostupňový súd akcentuje, že poškodení sa mali v prvom rade domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom inštitútu súkromného práva a to podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu a nenahrádzať uplatňovanie svojich práv inštitútmí trestného práva. Prvostupňový súd tiež zdôrazňuje, že v danom prípade ide o súkromnoprávny vzťah a že je

potrebné trvať na tom, aby predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu dbali na ochranu svojich majetkových záujmov a je nutné od nich požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržiavali aspoň elementárne zásady opatrnosti. Súd poukazuje na to, že to boli práve samotní poškodení, ktorí kontaktovali obžalovaného s tým, že majú záujem, aby im zhotovil záhradnú chatku a tí skôr než pristúpili k podpisu záväznej objednávky na dielo a odovzdaniu peňazí, mali byť vo vzťahu k osobe obžalovaného obozretnejší ohľadom jeho spoľahlivosti, či zodpovednosti a mať k dispozícii k tomuto i určité informácie. Aj keď obžalovaný bol v danom prípade nekorektný voči poškodeným, jeho trestný postih, ako druhej strany posudzovanej transakcie, je evidentnou kriminalizáciou súkromnoprávneho vzťahu. Záverom svojho rozhodnutia prvostupňový súd zdôrazňuje, že z hľadiska princípu, na ktorých je založený demokratický a právny štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradená nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane jeho vlastných práv a majetkových záujmov. Z uvedeného dôvodu preto obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal priamo do zápisnice z hlavného pojednávania odvolanie okresný prokurátor, ktoré neskôr odôvodnil prostredníctvom písomného podania. V písomných dôvodoch odvolania okresný prokurátor uvádza, že rozhodnutie prvostupňového súdu, vzhľadom na dôkaznú situáciu, považuje za nedôvodné. Zdôrazňuje, že obžalovaný len osadil drevené hranoly do vopred vybudovanej betónovej platne poškodenými a viac sa im už neozval, až pri požiadavke poskytnutia ďalších finančných prostriedkov, ktoré mu poškodení odovzdali a ktoré prevzal a následne už v žiadnej výstavbe chatky nepokračoval, a vyhýbal sa kontaktu s poškodenými, prípadne, pokiaľ sa im podarilo s ním skontaktovať, opakovane uvádzal dôvody, pre ktoré nemôže pokračovať vo výstavbe a opakovane posúval termín dokončenia diela. Ďalej okresný prokurátor uvádza, že obžalovaný nijakým spôsobom nevysvetlil, čo mu bránilo finančné prostriedky poškodeným vrátiť v čase, keď o ich vrátenie žiadali a taktiež nijakým dôveryhodným spôsobom nevysvetlil dôvody, pre ktoré nedokončil dielo v zmysle uzavretej zmluvy s poškodenými. Okresný prokurátor v tejto súvislosti uvádza, že argumentácia obžalovaného, že sa nevedeli dohodnúť na dlžnej sume, podľa jeho názoru neobstojí, nakoľko obžalovaný na svoju obhajobu uvádzal niekoľko rozdielnych verzíí. Záverom písomných dôvodov svojho odvolania okresný prokurátor uvádza, že pri uzatváraní zmluvy o dielo a preberaní finančných prostriedkov obžalovaný zavádzal poškodených tým, že ako zhotoviteľa diela uviedol svoju osobu ako podnikateľa s identifikačným číslom, nie ako fyzickú osobu a preto už pri uzatváraní zmluvy o dielo konal obžalovaný s podvodným úmyslom dielo nezhotoviť a finančné prostriedky si ponechať. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu s tým, aby odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa, aby tento znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe podaného odvolania okresným prokurátorom preskúmal v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že prvostupňový súd postupoval v danom konkrétnom prípade správne, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil a odvolanie okresného prokurátora považoval preto za nedôvodné.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia veľmi explicitne rozviedol prečo nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podvodu, najmä však subjektívnej stránky, ako i príčinnej súvislosti. Prvostupňový súd a taktiež i krajský súd je toho názoru, že v prípade právneho štátu sa musí rešpektovať autonómna vôľa strán v súkromnom práve (čo nie je zakázané, je dovolené), musí sa dôsledne vyžadovať, aby práve jednotlivci dbali na svoje práva a záujmy a chránili si ich, pričom štát musí dať jednoznačne najavo, že trestné právo neslúži na to, aby štát prostriedkami trestného práva pomáhal tomu účastníkovi súkromnoprávneho vzťahu, ktorý celkom hrubo zanedbal vlastnú ochranu svojich práv, teda ktorý nedodrжал ani minimálnu povinnú, či obvyklú mieru opatrnosti (princíp ultima ratio). Jednotlivci sa nemôžu spoliehať na to, že štát a trestné právo je tu na to, aby dohliadali na súkromnoprávne vzťahy a naprávali rizikové konanie poškodených. V danom konkrétnom prípade ide o presne takúto situáciu, kedy tento vzťah by mal byť osobitne, vzhľadom na právnu kvalifikáciu, kde ide o prečin, už od počiatku v zmysle zásady „ultima ratio“ posudzovaný ako vzťah nie trestnoprávny, ale vzťah súkromný. Z uvedených dôvodov preto postup prvostupňového súdu, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil, je v súlade s vykonaným dokazovaním a v súlade s ustálenou judikatúrou nielen NS SR, ale i Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Zo zhorauvedených dôvodov preto krajský súd považoval odvolanie okresného prokurátora za úplne nedôvodné a toto v zmysle ust. § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.